

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Διάρκεια εξέτασης: 2 ώρες

Εισηγητής: Άρης Σ. Χατζόπουλος

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Βρισκόμαστε στο 368 π.Χ. όταν η Θήβα κυριαρχεί στρατιωτικά στον ελλαδικό χώρο με τους Σπαρτιάτες να προσπαθούν απεγνωσμένα να επανέλθουν στην κορυφή των γεωπολιτικών εξελίξεων. Οι Θηβαίοι σε μια προσπάθεια να εμποδίσουν τη Σπάρτη να κερδίσει ξανά τη χαμένη της αίγλη αλλά και να έχουν με το μέρος τους τους παντοδύναμους Πέρσες στέλνουν τον Πελοπίδα, σπουδαίο Θηβαίο στρατηγό, στον Πέρση βασιλιά, ώστε να τους υπενθυμίσει τη διαχρονική φιλία και εκτίμηση της Θήβας στην περσική εξουσία κατηγορώντας παράλληλα τους Σπαρτιάτες για καιροσκοπισμό και ψεύτικη φιλία.

Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ ἐγένοντο, πολὺ ἐπλεονέκτει ὁ Πελοπίδας παρὰ τῷ Πέρσῃ. Εἶχε γὰρ λέγειν καὶ ὅτι μόνοι τῶν Ἑλλήνων βασιλεῖ συνεμάχοντο ἐν Πλαταιαῖς, καὶ ὅτι ὕστερον οὐδεπώποτε στρατεύσαιντο ἐπὶ βασιλέα, καὶ ὡς Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολεμήσειαν αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἐθελήσαιεν μετ' Ἀγησιλάου ἐλθεῖν ἐπ' αὐτὸν οὐδὲ θῦσαι ἐάσαιεν αὐτὸν ἐν Αὐλίδι τῇ Ἀρτέμιδι, ἔνθα περ ὅτε Ἀγαμέμνων εἰς τὴν Ἀσίαν ἐξέπλει θύσας εἶλε Τροίαν. Μέγα δὲ συνεβάλλετο τῷ Πελοπίδῃ εἰς τὸ τιμᾶσθαι καὶ ὅτι ἐνενικήκεσαν οἱ Θηβαῖοι μάχῃ ἐν Λεύκτροις καὶ ὅτι πεπορθηκότες τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων ἐφαίνοντο. Ἔλεγε δὲ ὁ Πελοπίδας ὅτι οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Ἀρκάδες μάχῃ ἠττημένοι εἶεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἐπεὶ αὐτοὶ οὐ παρεγένοντο. Συνεμαρτύρει δ' αὐτῷ ταῦτα πάντα ὡς ἀληθῆ λέγοι ὁ Ἀθηναῖος Τιμαγόρας, καὶ ἐτιμᾶτο δεύτερος μετὰ τὸν Πελοπίδαν.

Ξενοφώντας Ἑλληνικά VII. 1. 34-35

Ενδεικτικό Λεξιλόγιο	
Αὐλῖς, ἡ	ἡ Αὐλίδα (περιοχὴ τῆς Βοιωτίας)
ἐνθα (τοπικὸ ἐπίρ.)	ὅπου
μέγα συμβάλλεται	υπάρχει πολὺ σημαντικὴ βοήθεια σε κάτι ἢ κάποιον
πορθῶ (-έω)	ληλατῶ, καταστρέφω
παραγίνομαι	βοηθῶ

Παρατηρήσεις

1. Να αποδώσετε στη Νέα ελληνική το παρακάτω χωρίο του αποσπάσματος από την αρχή έως «**ἐξέπλει θύσας εἶλε Τροίαν**»

Μονάδες 10

2. Να αναφέρετε κάποια **επιχειρήματα** (τουλάχιστον **τρία**) που εξέφρασε ο Πελοπίδας στον Πέρση βασιλιά, ώστε να πείσει τον τελευταίο πως οι Θηβαίοι πάντοτε και διαχρονικά είχαν καλές φιλικές σχέσεις με τους Πέρσες.

Μονάδες 10

3. α) *ὅτι ὕστερον οὐδεπώποτε στρατεύσαιντο ἐπὶ βασιλέα, καὶ ὡς Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολεμήσειαν αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἔθελήσαιεν μετ' Ἀγησιλάου ἐλθεῖν ἐπ' αὐτόν.* Να εντοπίσετε το **πρώτο** στη σειρά **ρήμα** και να γράψετε το β' ενικό του Υπερσυντελικού. Έπειτα, να δώσετε το **απαρέμφατο** του ίδιου χρόνου και φωνής του **δεύτερου** στη σειρά **ρήματος**. Κατόπιν, να εντοπίσετε το **απαρέμφατο** και να γράψετε το β' ενικό της προστακτικής του ίδιου χρόνου και φωνής. Τέλος, να εντοπίσετε το **ουσιαστικό γ' κλίσης** και να δώσετε την ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

Μονάδες 4

3. β) *τῇ Ἀρτέμιδι, ἔνθαπερ ὅτε Ἀγαμέμνων εἰς τὴν Ἀσίαν ἐξέπλει θύσας εἶλε Τροίαν.* Να γραφεί η **κλητική** ενικού των ουσιαστικών της **γ' κλίσης**.

Μονάδες 2

3. γ) *πεπορθηκότες τὴν χώραν τῶν Λακεδαιμονίων ἐφαίνοντο.* Να εντοπιστεί η **μετοχή** και να δοθεί το θηλυκό γένος του ίδιου ακριβώς τύπου. Τέλος, να εντοπιστεί το **ουσιαστικό β' κλίσεως** και να δοθεί η δοτική πληθυντικού.

Μονάδες 2

3. δ) *ἐπεὶ αὐτοὶ οὐ παρεγένοντο. Συνεμαρτύρει δ' αὐτῶ ταῦτα πάντα ὡς ἀληθῆ λέγει.* Να εντοπιστεί το **ρήμα σε Αόριστο Β'** και να δοθεί το α' πληθυντικό της υποτακτικής του ίδιου χρόνου και φωνής. Τέλος, να εντοπιστεί το **ρήμα σε ευκτική** και να δοθεί το α' ενικό οριστικής του Παρακειμένου της ίδιας φωνής.

Μονάδα 2

4. α) *Ἔλεγε δὲ ὁ Πελοπίδας ὅτι οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Ἀρκάδες μάχη ἠττημένοι εἶεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἐπεὶ αὐτοὶ οὐ παρεγένοντο. Συνεμαρτύρει δ' αὐτῶ ταῦτα πάντα ὡς ἀληθῆ λέγει ὁ Ἀθηναῖος Τιμαγόρας, καὶ ἐτιμᾶτο δεύτερος μετὰ τὸν Πελοπίδαν.* Να σχολιάσετε πλήρως συντακτικά τον πρώτο στη σειρά **εμπρόθετο** επιρρηματικό προσδιορισμό, και, έπειτα, να εντοπίσετε ένα **κατηγορούμενο** σχολιάζοντάς το πλήρως.

Μονάδες 2

4. β) Να εντοπίσετε την **κατηγορηματική** μετοχή του κειμένου και να την σχολιάσετε πλήρως συντακτικά. Τέλος, να εντοπίσετε το πρώτο **απαρέμφατο** του κειμένου και να το συντάξετε πλήρως.

Μονάδες 3

4. γ) Να εντοπιστεί η **πρώτη δευτερεύουσα πρόταση** του κειμένου και να προσδιοριστεί το **εἶδος** και η **συντακτική** της **λειτουργία**.

Μονάδες 2

4. δ) Να εντοπιστεί η δευτερεύουσα πρόταση με **ρήμα** το **οὐκ ἔθελήσαιεν** και, αφού προσδιορίσετε το **εἶδος** και την **ἐγκλίση** εκφοράς της, να **σχολιάσετε/ αιτιολογήσετε** τη χρήση της εν λόγω εγκλίσεως.

Μονάδες 3